

Zeeland: onmisbaar voor Nederland

Zoals we ook in ons startperspectief Zeeland 2050 schrijven: Met onze zeehavens, uitstekende landbouwgrond, ruimte voor energietransitie en estuariene natuur is Zeeland van grote betekenis voor Nederland.

Onze havenregio, North Sea Port, biedt een economische toegevoegde waarde van 12,7 miljard euro – vergelijkbaar met Schiphol – en is het derde havengebied van Europa. Dit industriecluster van Vlissingen tot Gent levert essentiële producten, ondersteunt de nationale energievoorziening en is onmisbaar voor de Europese en nationale klimaatdoelen. Als dat stilvalt, voelt heel Nederland de gevolgen.

Zeeland is de plek waar de akkerbouw met haar agro-industrie floreert. Met name de plantaardige sector. Neem de uiensector. Ruim 80 procent van de Hollandse uien wordt in Zeeland verwerkt om jaarrond naar 140 landen wereldwijd uitgevoerd te worden. De wereldwijde uienproductie is vrijwel volledig local for local en daarom zijn de Hollandse uien met hun stevige blanke bast onmisbaar in tijden van lokale tekorten. Bijna elk blikje houdbare groenten in de supermarkt komt van Coroos in Kapelle. De zakken patat of friet in het vriesschap van de supermarkt? Geproduceerd in Zeeland. De knapperige gedroogde uitjes van Conimex? Gemaakt van Zeeuwse uien.

En Zeeland biedt méér: ruimte, rust en een open blik op de toekomst. We staan klaar om invulling te geven aan rijksbrede opgaven zoals energiezekerheid, voedselvoorziening en waterveiligheid.

Wat doet Zeeland zelf?

Energie & Industrie

- Zeeland huisvest het grootste waterstofcluster van de Benelux met 580 kiloton per jaar aan industrieel waterstofverbruik.
- Beschikt over aanzienlijke offshore windcapaciteit met één van de grootste windparken op zee dat capaciteit van 1.502,5 MW levert.
- Heeft de enige Nederlandse kerncentrale, met de ruimte en wil voor uitbreiding.
- Maakt werk van groene energieproductie: wind op zee, groene waterstof en nieuwe kerncentrales.
- Draagt actief bij aan een klimaatneutraal industrieel cluster – regionaal én nationaal.
- Versterkt daarmee de energieonafhankelijkheid van Nederland.

Voedsel & Landbouw

- Biedt met haar agrosector alle ruimte om bij te dragen aan de zelfvoorziening op het gebied van voedselvoorziening.
- Speelt een sleutelrol in nationale opgaven rond economie, voedselproductie en energietransitie.

Ruimte, Natuur & Kust

- Biedt ruimte voor innovatieve oplossingen op het gebied van kustverdediging en woningbouw.
- Biedt en beschermt typische unieke zoet-zoute natuur (estuarium) die van groot belang is voor Europese doelsoorten.
- Werkt aan natuurherstel, beheer en ontwikkeling en stikstofreductie via reeds beschikbare budgetten, het programma Natuur en de koplopermaatregelen.

Vergunningverlening & Uitvoering

- Benut de beschikbare kaders maximaal om vergunningverlening, en daarmee ontwikkelingen, mogelijk te maken.

Wat daarvoor nodig is

Zowel de haven- als landbouw staan echter stil doordat natuurherstelmaatregelen nodig zijn. Daarmee stokken de kansen voor onder andere de energietransitie. Zonder gezonde natuur gaan veel van deze projecten niet door. Er is nu te weinig “stikstofruimte” om woningen te bouwen of energieprojecten uit te voeren. Daardoor loopt de vergunningverlening vast – ook al hebben we al veel geïnvesteerd in natuurherstel.

Nodig is maatwerk en een bredere blik op natuurherstel. Niet alleen maatregelen in de veehouderij en rond de Veluwe en de Peel zijn nodig. Daarmee helpen we de haven- voedsel en energie-ontwikkelingen in Zeeland niet van het slot.

Naast stikstofreductie moeten we ook inzetten op de andere Zeeuwse drukfactoren, zoals uit de Zeeuwse Natuurdoelanalyses blijkt, waaronder verdroging en recreatie in en om de overbelaste Natura-2000 gebieden (denk bijvoorbeeld aan verstoring van het broedproces door bezoekers of schade aan de natuur doordat bezoekers van paden afwijken). Met extra middelen en ruimte kunnen we projecten hiervoor versneld uitvoeren om bijvoorbeeld spreiding van recreatie over heel Zeeland te realiseren waardoor er minder focus op de kust en duingebieden is.

Wat Zeeland vraagt

- Verduurzaming van de logistieke sector.
- Erkenning dat de maatregelen rondom veehouderijen weinig opleveren voor een provincie als Zeeland.
- Rijksmiddelen om aantoonbare andere drukfactoren aan te pakken, (geborgde) stikstofmaatregelen te kunnen nemen en een dalende stikstoflijn te realiseren.
- Aanpassing wet- en regelgeving: Steun en regelruimte voor projecten die aantoonbaar bijdragen aan de energie- en grondstoffentransitie.
- Investerings in waterveiligheid met oog voor natuur, zoetwater en leefbaarheid.
- Snellere besluitvorming rond grootschalige infrastructuurprojecten en een heldere langetermijnvisie op landbouw en waterbeheer.
- Bevorder beleidsconvergentie over de grens heen, zodat bestaand afsprakenkader ook leidt tot werkbare oplossingen in de grensregio.
- Maatwerk in regelgeving en juridische ruimte voor grensregio's als Zeeland om stikstofreducerende initiatieven daadwerkelijk mogelijk te maken.

Zeeland is de agrarische én economische motor van Nederland, en we bouwen graag mee aan de toekomst van ons land. Hier liggen niet alleen de randvoorwaarden, maar ook de wil om de energietransitie mogelijk te maken. Maar dat lukt alleen als het Rijk met ons investeert in natuurherstel, stikstofmaatregelen en slimme regelgeving. Dan maken we samen het verschil – voor Zeeland én voor Nederland.